

„Byl pod tou starou verandou,“ řekl Peter a nenápadně sledoval zjizveného muže. „Dělám na tom domě nějaké opravy. Myslím, že manžel té paní zemřel.“

Muž zakroutil hlavou. „Zatracená škoda,“ řekl bez jakéhokoli citu. Bradou ukázal na verandu. „Kolik jim za to účtujete? To musí být drahé, ne?“

Teď se dostáváme k věci, pomyslel si Peter. „Je to zdarma,“ prohlásil. „Hradí to americká námořní pěchota. Benefit pro pozůstalé.“

„No nekecejte?“ řekl ten muž. „Vždycky jsem si myslel, že ta paní je bohatá.“

„To já neumím říct,“ řekl Peter. „Ale nenabídla mi ani sklenici vody.“

„Našel jste tam ještě něco jiného?“ zeptal se muž.

„Jasně,“ řekl Peter. „Kusy dřeva, smetí, starej koberec. Všechno je to u chodníku.“

„To je všechno? A nic cenného?“

„V týhle čtvrti?“ zasmál se Peter. „Většina lidí tady se snaží každéj měsíc zaplatit účty. Neschovávaj pod terasou zlatý cihly. Zvláště ne, když tam žije takovejhle hnusnej pes.“

„No nekecejte?“ řekl ten muž. „Ten pes žil tam? Pod tou verandou? Neměl majitele?“

„Přesně tak,“ řekl Peter. „Sežral všechny kočky z okolí. Báli se, že zaútočí i na děti. Jak jste říkal, že se jmenujete?“

„Neříkal,“ odpověděl ten muž. „A nebyl jsem tady. Nikdy jste mě neviděl. Jasný?“ Poklepal na kabát u pasu, kde chromovaná 32 ohrožovala jeho koule.

„Jasně,“ řekl Peter. „Musím se zase vrátit k práci. Musím se vrhnout na něco dalšího.“

„Tak to kurva udělejte,“ řekl zjizvený muž.

Vlezl do velkého černého teréňáku a odjel.

Moc toho neřekl, ale i tak se Peter pár věcí dozvěděl.

Muž se zbraní sledoval dům.

Věděl o penězích. Nejspíš věděl i o plastické trhavině. Ale nevěděl, kde by mohly být.

A psovi se nezamlouval.

Bude zajímavé sledovat, jak se to bude dál vyvíjet.

6

Podlaha verandy byla položena a Peter zrovna balil náradí, když Dinah přijela domů z práce, přesně na čas.

Peterovi se zdálo, že patří k ženám, které vždycky chodí včas. Mají účty v kartotéční složce, jsou bez dluhů a každý večer si čistí zuby dentální nití. Ale není kvůli tomu upjatá. Jen má ve věcech pořádek. Ví, co chce. A pracuje na tom, aby tomu tak bylo.

Zaparkovala svou starou Toyotu na ulici a se svou obří kabelkou vyšla po předních schodech. Trochu se pohupovala na špičkách, aby vyzkoušela, jak je pevná. Zadívala se na bočnice terasy a na visací zámek na nových robustních dvířkách od průlezu dovnitř, aby se tam nedostali psi.

Pohlédla na Petera. „Děkuji, poručíku.“

„Rádo se stalo,“ odpověděl. „Říkejte mi Petere. Nezměnila jste názor ohledně těch peněz?“

Povzdychla si. „Ne. Ale potřebuju pár minut, abych se převlékla. Bude to jen chvilka.“

Když vyšla ven, měla na sobě přiléhavé černé kalhoty a nádherný kabát z dlouhé černé vlny, pod ním střízlivou elegantní blůzu krémové barvy. V uniformě zdravotní sestry působila jako schopná a silná. Po převlečení vypadala úplně jinak. Silná autorita,

ale také mírná odtážitost. Jako viceprezident Goldman Sachs, když přišel přivítat stážisty do práce.

Peter držel v náručí psa a odnášel ho do dodávky. Zvíře se vzpíralo, ale alespoň mu tentokrát nemusel svazovat nohy.

Dinah ho mlčky sledovala a na tváři měla nečitelný výraz.

„Co?“ řekl. Nebylo snadné nést sedmdesát kilo nespokojeného psa. Házel sebou sem a tam a praštil Petera do hlavy klacem, který měl stále přivázaný v tlamě. „Au. Nech toho.“ Pes rozhodně potřeboval koupel. Ještě jeden večer a Peter už ten smrad z dodávky nikdy nedostane. Nebo ze svého oblečení.

Ošklivost byla bohužel trvalá.

Poprvé se na něj usmála. Byl to malý úsměv, jako když v zatáženém dni probleskne slunce, ale byl to úsměv. „Z nějakého důvodu,“ řekla, „vám úplně nevěřím, že toho psa odvezete do útulku.“

Peter položil psa dovnitř dodávky a musel ho odstrčit, aby uhnul ode dveří. Když zavřel, zvíře tam stálo, koukalo na něj a tiše kňučelo.

„Jistě, že odvezu,“ prohlásil. „Velký, zlý, smradlavý a ošklivý pes vždycky najde dobrý domov.“

Zasmála se, krátce a zvučně. „Už chápu, proč vás měl James rád, poručíku.“

Peter obešel auto a otevřel jí dveře. Důstojník a gentleman. Nečekala to, ale měla v sobě něco, co v Peterovi tohle chování probouzelo. Ve všech mužích, řekl by.

Byla dost vysoká, takže se nemusela nadzvedávat, aby se posadila na sedačku auta. Ohromnou kabelku nechala doma, ale peníze dala do hnědé papírové tašky, nahoře ji přehnula a svázala provázkem. Bankovky zabíraly necelou polovinu tašky. Držela ji na klíně oběma rukama.

„Vážně to chcete brát s sebou?“ zeptal se Peter. „Vždycky se pro to můžeme vrátit.“

Dinah zakroutila hlavou. „Dokud nebudu mít jistotu, nechám je v dodávce. Ale nechci tam jezdit nadvakrát.“ O něčem se jí nechtělo mluvit, a on ji nenutil.

Otočil klíčkem a nechal motor chvíli rozehřát. Seděla s dokonale rovnou páteří a rozhlížela se kolem sebe. „Ta dodávka je už starožitnost, ne?“

Peter na ni vrhl rádoby rozhořčený pohled. „Říká se ‚veterán‘,“ vysvětlil. „Chevrolet C20 devatenáct set šedesát osm, k vašim službám. Ovšem jen velmi málo původních dílů.“

Podívala se na vnitřní stranu dveří z leštěného zeleného kovu a na přístrojovou desku. Rohožky na podlaze byly čisté a potahy sedadel nové. Prostor pro rádio byl zaplněn destičkou z ořechového dřeva s jemnou kresbou pečlivě upevněnou na místo a natřenou do vysokého lesku. Hlavu řadicí páky tvořila skleněná koule s tanečnickí hula hula uvězněnou uvnitř. To však nebyla Peterova zásluha. Tanečníci koupil s autem.

„Překvapuje mě, že je tu takový pořádek,“ řekla Dinah. „A tak čisto.“

„Líp se pracuje, když člověk ví, kde má náradí.“ Na druhou stranu si Peter uvědomil, že už je to pár dní, kdy se naposledy sprchoval. A začínal smrdět psem. Když teď Dinah seděla vedle něj, uvědomoval si to ještě výrazněji.

Zrovna se na něj dívala těma očima modrýma jako ledovec.

„Jak jste se stal mariňákem? Jimmy říkal, že jste studoval na univerzitě ekonomii.“

„Když jsem byl na střední škole, můj otec stavěl obrovský letní dům pro jednoho chicagského obchodníka s dluhopisy. Ten mi řekl, že ekonomie vysvětluje, jak svět skutečně funguje. A mně se líbilo, že bych se mohl naučit, jak svět skutečně funguje.“

Tiše se sám sobě zasmál.

„Teď to působí docela naivně. Každopádně, dostal jsem stipendium na Severozápadní univerzitu a vrhl jsem se po hlavě do

ekonomických teorií. Ale během letní stáže na Wall Street jsem měl možnost vidět moderní finančnictví v praxi a to, co jsem viděl, se mi nelíbilo. Všichni se snažili vydělat co nejvíc peněz a nezáleželo jim na způsobu, jakým toho dosáhli.“

Otřásl se.

„Chtěl jsem do světa vnést trochu dobra. Být součástí něčeho většího. Možná se dozvědět něco víc o tom, jak svět funguje. Proto jsem se dal k námořní péchotě.“

„A byla to dobrá volba?“ Zdálo se, že ji to skutečně zajímá.

„Kdysi dávno ano.“ Zařadil rychlost. „Kam jedeme?“

„Můžete zajet na Martin Luther King Drive?“ Přikývl. Byla to nejrychlejší cesta do té nejhorší části města. Řekla: „Vezměte to po ní na jih a pak vám budu říkat.“

Hladce se zařadil do provozu, dojel na konec bloku a zahrnul za roh.

Podíval se do zpětného zrcátka a řekl: „Hádám, že jste u vás v rodině největší fanda jazzu? Možná to máte po rodičích?“

Dinah se na Petera podezřívavě zadívala. „Co vám napovědělo?“

„Dinah není moc časté jméno,“ vysvětlil. „Tak hádám, že jste byla pojmenovaná po Dinah Washingtonové. A vaši kluci možná po Charliem Parkerovi a Milesi Davisovi?“

„To jste mě ohromil,“ řekla. „Ano, můj otec miloval jazz. Když jsem byla malá, domem vždycky zněla hudba. Myslím, že jsem to chytla od něj.“

Usmála se pro sebe. „Zato James. James byl spíš na staré R'n'B. Ray Charles, Sam and Dave, Staple Singers. Možná proto jsem se do něj v desáté třídě zamilovala. Moc rád zpíval. Zpívali jsme spolu v kostelním sboru.“

Peter pomyslel na Jimmyho v Iráku. Tam nezpíval. Dělal kliky, kontroloval si výstroj nebo studoval mapy. Většinu času mluvil se svými muži. Pomáhal jim, aby neklesali na mysli. Držel je nad vodou.

Dinah řekla: „Když byli kluci malí a James byl doma na opuštěném, uspával je svým zpěvem. Lehl si na pohovku, přivinul si je svými velkýma rukama na hrud' a zpíval jim tak tiše, že jsem ho skoro neslyšela. Ale ten jeho hluboký hlas na mě úžasně působil. *„Swing low, sweet chariot, coming for to carry me hooome...“* Hlas měla zastřený a hluboký.

Peter nevěděl ani to, že Jimmy měl hudební přehrávač. Někteří chlapi jsou takoví, zvláště velitelé požární brigády nebo vojenského oddílu. Svou vlastní osobnost odloží na druhou kolej. Rozpustí se v jednotce. Válka nebyla o nich. Byla o mužích, jejichž vedením byli pověřeni. Aby je pokud možno co nejvíce před válkou ochránili. Přestože se zároveň museli ze všech sil snažit zvítězit.

Možná, že kdyby si Jimmy nepřestal zpívat, nezabil by se.

Peter znovu zkontroloval zpětné zrcátko. Půl bloku za nimi byl černý terénní vůz. Velký Ford. Peter neviděl tvář řidiče, ale měl za to, že na pravé straně bude mít velkou paprscitou jizvu a že mu bude chybět pravý ušní lalůček.

„Tak co se stalo?“ řekl. „Myslím, s Jimmym.“

Dinah řekla: „Vzali jsme se hned po střední. Možná to nebyl nejlepší nápad, ale prostě jsme už nechtěli čekat. Mohli jsme se láskou sežrat,“ vrhla na Petera šibalský pohled. „Víte, jak to myslím? Cítil jste to někdy s někým podobně, takovou touhu?“

Peter se podíval na Dinah, na její chladné modré oči. Věděl, co tím myslí.

Dinah řekla: „No, tak to bylo s námi. James chodil do práce jako instalatérský učeň a já šla studovat na zdravotní sestru. Měli jsme plán. Až dodělám školu a najdu si práci, on půjde na vysokou. A tehdy spadla Dvojčata.“

Podívala se z okna. „Jakmile ho získali, nenechali ho být. Říkali, že má nepostradatelné schopnosti. Absolvoval tři služby,

které se čím dál víc protahovaly. Chápete to?“ Zakroutila hlavou. „Musel vyletět do vzduchu, aby ho poslali domů.“

Peter přikývl. Tak to měla spousta chlapů. I když si člověk nevezl bonus za opětovné narukování, stejně ho tam udrželi. Možná Jimmy tohle řekl své ženě. Ale Peter věděl, jak to bylo doopravdy. Mluvili o tom. Jimmy zůstal ze stejného důvodu jako Peter. Válčení mu šlo. A někdo se o ty kluky musel postarat. Dostat je z toho živé.

Auto kodrcalo dál. Jak se čtvrt měnila, silnice byla čím dál horší. V jednotlivých blocích bylo čím dál víc prázdných výloh. Ve vedlejších uličkách byl jeden dům vedle druhého, kterým sklouzávala krytina ze střechy. Rozbitá okna aut zakrytá plastovou fólií a izolepou. A hned za nimi poskakoval černý Ford.

„Jeho fyzická zranění se zahojila docela dobře,“ řekla, „ale po návratu z nemocnice byl jako vyměněný. I sebemenší maličkost ho rozčilovala. Občas opravdu neměl důvod, jako by hledal záminku k výbuchu. Nakonec byl prostě pořád vzteklý.“

Peter přikývl. I jeho roky ve válce změnily. Byl tu nejen bílý šum, ale i něco jiného. Měl ohromné zásoby energie, kterou držel v přijatelných mezích jen díky cvičení a práci. Byla to fyzická potřeba neustále se hýbat, něco dělat, řešit problémy, které si stanovil. Když nechal svůj motor příliš dlouho na volnoběh, bílý šum narůstal, dokud se zas nezvedl a nevrátil se k aktuální práci. Možná to bylo válkou. Možná je teď prostě takový.

Dinah dál mluvila: „Nemohl najít práci, protože krachla ekonomika. Byl veterán námořní pěchoty se slavnostním vyřazením a odslouženými lety, ale měl dokončenou jen střední školu. Snažila jsem se ho přimět, aby rozjel vlastní podnikání, aby lidem opravoval vodovodní potrubí, ale James se prostě nedokázal rozhybat. Naléhala jsem na něj a on prokopl díru do zdi.“

Zadívala se ven skrz čelní sklo, jako by měla vztek na celý svět. „Bral podporu pro veterány a byly to slušné peníze. Mohl jít

studovat. Ale ani se nepřihlásil. Říkal, že nechce trávit život sezením u stolu.“ Zakroutila hlavou. „James neměl nikdy v životě problémy s motivací. Něco s ním nebylo v pořádku. Chtěla jsem, aby si promluvil s někým z Úřadu pro veterány, ale nechtěl. A rozhodně nechtěl mluvit s psychologem. Nechtěl dělat nic. Pořád jen spal. Vrátila jsem se domů po dvojité směně v práci a Jamese jsem našla spát na gauči, dřez plný špinavého nádobí a kluky přilepené u Xboxu bez večere. A tak to šlo skoro rok.“

Únava, vztek, deprese. Typické symptomy posttraumatického stresu. A také traumatického poranění mozku. Peter to věděl. Dinah to věděla. Jimmy to nejspíš taky věděl. Ale to neznamenalo, že mu mohla pomoci nebo že si dokázal pomoci on sám.

Kdyby byl Peter tady a ne nahoře v horách, dokázal by mu pomoci?

Možná to bylo jen ego, Peterův pocit, že jeho přítomnost by mohla něco zásadně změnit. Ale fakt je, že tady nebyl. Teď už se to nikdy nedozví. Nechal Jimmyho na holičkách. A Jimmy je teď mrtvý.

Dinah se zklidnila. Došel jí dech. Peter nic neříkal. Věděl, že ani nemluvila k němu. Mluvila jen tak do větru, k chladnému světu za sklem.

Nadechla se a znovu se narovнала.

„Nakonec, jsem mu řekla, že si s ním potřebuju promluvit. Řekla jsem mu, že ho miluju, ale že ho s sebou nebudu vláčet jako prítěž. Bylo už dost těžké žít bez něj, když byl pryč. Ale nedokázala jsem žít bez něho v našem vlastním domě. To prostě nešlo, ne takhle. Řekla jsem mu, že musí jít do školy, sehnat si práci, nebo ať táhne z domu. Dala jsem mu měsíc, aby si vymyslel plán a dal se dohromady. Myslela jsem, že to bude fungovat. Opravdu ano.“

Peter věděl, co se stalo potom.

Nebyl jediný, kdo žil s pocitem viny.

Počkal, až se Dinah sebere. „O dva dny později,“ řekla, „jsem se vrátila domů z práce a on byl pryč. To bylo před čtyřmi měsíci.“ Potřásla hlavou. „Prosila jsem ho pořád dokola, aby mi řekl, kde je, ale on mi to neprozradil. Řekl, že až bude mít něco lepšího, tak mě pozve. Nikdy se to nestalo.“ Během hovoru neustále kroutila hlavou, jako by tím mohla změnit minulost. „Našel si práci, obsluhoval v baru. Chodil na zápasy kluků a na třídní schůzky. Nikdy nic nezmeškal. Jednou týdně chodil na večeri. Myslela jsem, že se to zlepšuje.“

Zhluboka se nadechla a pak rozvážně vydechla.

„A pak u nás zaklepala policie.“

Neplakala.

Ale Peter viděl, jakou ji to stojí námahu.

Hlas měla dutý.

„Našli ho v jedné postranní uličce.“

Zbytek Peter znal. Když se vrátil z hor, zjistil si detaily na milwauckén policejním oddělení. Laciná pistole, kterou si Jimmy přitiskl k měkké kůži pod bradou. Zadní část hlavy měl čistě ustřelenou. Pitva nebyla provedena. Město bylo v dlužích, u jednoznačných sebevražd se pitvy neprováděly.

Peter znovu zkontroloval zpětné zrcátko. Terénní auto tam bylo pořád, vykukovalo zpoza jedné dodávky.

„Dinah,“ řekl, „musím se zeptat. Jak se mohl dostat k takovým penězům?“

Dinah zakroutila hlavou. „To nevím,“ odpověděla. „Vážně nevím.“ Otočila papírovou tašku v rukách. „Ale můžu vám říct, že to rozhodně nebylo za to, že třikrát do týdne obsluhoval za barem.“

Podle jejích pokynů Peter zatočil doleva a potom doprava. Držela je mimo hlavní silnice a Peter sledoval, jak se drsná čtvrt' kolem nich proměňuje v opravdové ghetto. Opuštěná auta,

obchody se zatlučenými okny a dveřmi, díry na místech domů, které shořely nebo které radnice nechala strhnout. Postranním okénkem viděl dvě malé děti bez kabátů, kterým z bot bez tkaniček odpadávaly podrážky. Běhaly venku v zimě, přestože měly být ve škole. Dinah je sledovala a z tváře jí zmizel úsměv.

„Dinah?“ řekl Peter. „Kam to jedeme?“

„Navštívit jednoho muže, kterého jsem kdysi znala,“ vysvětlila. „Už je to hodně dávno.“